

Oglas, pripisana itd. Iškaku i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbroju, oglasno itd. Isključivo se napućuikom ili položkom pošt. štationice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbolju poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, naka to javi odpravništvo u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako ne izvana napisu „Reklamacija“.

Cetkovaog računa br. 847/849. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nosloga sve polkvari“. Narodna poslovica.

Izisi svakog četvrtika o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju n nepodpisani ne iskaku i nefrankirani ne primaju. Predplata sa poštarinom stoji 10 K u obće, na godinu ili K 5, odn. K 2-50 na godinu. Izvan carovine više poštarina. Plaća i utakuje se u Pull.

Pojedini broj stoji 10 h., zao stali 20 h., koji u Pull, toll izvan isto.

Uredništvo i uprava nalazi se u „Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr.“ (Via Giulia br. 1), kamo neka se naslovljuju sva pisma i preplato.

Odgovorni urednik i izdatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. u Pull. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, il. Rd.).

Istarski sabor se sastaje.

Pod im' naslovom čitamo u tršćanskom „Balkanu“ od dne 11. o. m. kako sledi.

„U posljednjim smo brojevima iztkali uzroke, radi kojih se nije istarski sabor sastao od svibnja 1905. amo. Obstrukcija talijanske saborske većine preprečila je svaki rad toga sabora.“

Već smo skoro sa stalnošću držali, nakon svega onoga, što se je prošlih dana o tom saboru napisalo, da se u obće više sastati ne će.

Znali smo, da će saborskoj većini biti teško napustiti obstrukciju, koje se je latila gop. 1905. absolutno bez svakoga povoda i razloga; znali smo i to, da saborska manjina, hrvatsko-slovenski zastupnici — zastupnici većine stanovništva pokrajine —, ne mogu u svom popuštanju ma ni za dlaku popustiti, ako se je u obće htjelo, da se sabor sastane, i to po svoj prilici za posljednji put u svom današnjem sastavu.

Na čemo ja izpitujemo već sada, kako je došlo d toga, da će se istarski sabor ipak sastati; faktum je, da će se pokrajinski zastupnici Istre još tečajem ovoga mjeseca sastati.

Doznajemo naime iz posse pouzdana izvora, da su se ovih dana vodili pregovori na c. k. namjesništvo u Trstu koji sa strane predstavnika manjine, toli sa strane predstavnika saborske većine.

Sa stalnošću možemo danas javiti, da će istarski sabor biti sazvan već možda prije 20. o. m. Sazvan će biti sa stanjem mjeseca svibnja god. 1905., t. j. sastati će se u Kopru i u jednoj od prvih svojih sjednica počet će zastupnik c. k. vlade odgovarati na hrvatske, odnosno slovenske interpelacije također hrvatski, odnosno slovenski.

(Medjutim je sabor definitivno sazvan u Kopru za danas 19. sep. Op. Ur.)

Ovo zasjedanje moglo bi biti od velike znamenitosti, jer je u izgled stavljena reforma pokrajinskog izbornog reda sa uvedenjem pete kurije, i jer se obaćaje rješnje više gospodarskih vrlo nužnih pitanja.

Na taj neočekivani sazov istarskog sabora vratit ćemo se čim prije.

Pravom kaže pisac ovog članka, da se je skoro sa stalnošću držalo, da su u obće naš sabor sastati ne će.

Ta poznata izjava talijanske saborske većine glasi dosta jasno kako su naime članovi saborske manjine t. j. hrvatsko-slovenski zastupnici krivi, što se nije naš sabor od god. 1905. više sastao. U tom su smislu pisali sve do posljednjih dana svi talijanski liberalni listovi Primorja.

Mi, i svi oni, koji prate nepristrano rad istarskoga sabora posljednjih desetak godina, znali smo, da je to puka neistina; znali smo, da se tako piše s talijanske stranke jedino radi toga, da se opravda nedostojno i nepravedno postupanje talijanske saborske većine prema hrvatsko-slovenskim zastupnikom.

Kad bi bila u istinu kriva neradu istarskoga sabora njegova manjina, tadu

bi bila stalno carska vlada sazvala sabor i bez obzira na tu manjinu. Predstavnik carske vlade u Primorju znade vrlo dobro — što je i sam priznao — da su hrvatsko-slovenski zastupnici na istarskom saboru pošli od skrajno rjeđe u popuštanju i da su njihovi skromni zahtjevi popuštano opravdani. Toga ne može on kao kavalir poraći, a toga ne mogu zatijiti ni predstavnici saborske većine, kojim je on to došla jasno kazao.

Pa i pripravnost talijanske saborske većine, da će sada ipak pristupiti k saborskim sjednicam, pokazuje nam najvjajnije kako se ona sama čuti krivom, što naš sabor ne radi već treću godinu, jer da su talijani bili u pravu, nikad ne bi bili — kao većina — pristali na to, da se konačno sabor sastane.

Već samo tim, što su se izjavili pravnimi sudjelovati kod saborskih razprava, priznali su eo ipso, da su do sada bili na krivom putu i da moraju konačno bar u nečemu popustiti.

Oni ne popuštaju doduše saborskoj manjini u ničemu, već se pokoravaju zahtjevu carske vlade u jednom neznatnom pitanju t. j. da može vladin zastupnik u saboru odgovarati na hrvatske ili slovenske upite, također hrvatski ili slovenski.

Radi toga vladinog zahtjeva započela je mjeseca svibnja 1905. talijanska obstrukcija, nipošto pako radi kakovih neopravdanih ili pretjeranih zahtjeva saborske manjine.

Zahtjevi ove manjine jesu posve drugi, kud i kamo opravdaniji i temeljitiji. Tih se zahtjeva manjina nije odrekla, niti se ih može odreći, ako ne će, da napusti najbitnija prava svoga naroda.

Ako se je za sada zadovoljila saborska manjina na tom neznatnom mrvicom carske vlade, ona stoji, i mora da stoji kod svojih zahtjeva t. j. kod podpune jezikovne samopopravnosti u čitavom saborskom djelovanju.

Saborska manjina privoljela je na sazov sabora jedino radi toga, što znade, da se sabor sastaje za posljednji put u svom sadašnjem sastavu i jer očekuje, da bi ovo zasjedanje moglo biti od velike znamenitosti, pošto njoj je stavljena u izgled preosnova pokrajinskog izbornog reda sa uvedenjem V. kurije i jer će doći na razpravu više gospodarskih vrlo nužnih pitanja.

Hrvatsko-slovenski zastupnici mogu dakle poći mirne duše k saborskim sjednicam u Kopru, da tamo odvažno i odlučno zagovaraju i brane prava svoga naroda kako su to uvijek poštivno i ne sebitno činili.

Oni nisu sabora raztepli godine 1905., niti su ga sada tražili, ali su uvijek pripravn, da rade ozbiljno i triezno oko boljka istarskog pučanstva obliju narodnosti, ako i dok se na bacea pod noge čast i ugled njihovoga naroda.

Čuvajmo se talijanskih „kasa“.

Dok nije naša narodna stranka započela u Istri stvarati pučke posujilnice i druga gospodarska društva, dotle su naši

susjedi talijanaši i krnjeli posudjivali siromašnomu našem Hryatu svoj gospodski novac na debele interese po 20, 50, čak i 100 po sto. Tako su se mnogi dotepuhi u malo godina u Istri obogatili i mnogo noših kmetova na prosjacički štap spravili. U Istri ne ima talijansko-krnjel-skoga gnjezda, gdje ne bi bito takovih pučkih krvopija, koji su bezdušno našega kmeta sisali i globili.

Osnivanjem naših pučkih posujilnica i štedionica oduzeta je mnogomu od tih talijanskih krvopija prilika, da i na dalje našega kmeta sisu i upropašćuju.

Naše posujilnice su oslobodile na tisuce siromašnih naših seljaka iz ne milordnih pandža rečenih talijanskih krvopija. Naš seljak nije im plaćao samo nečuvno visoke interese, već im je morao i siljepe služiti, pokoravati se, morao im je prodati dušu i tjelo.

Danas je hvala Bogu u tom pogledu i kod nas u Istri mnogo bolje, odkad obstoje u svakom našem većem mjestu takove posujilnice. Toga blatvornoga djelovanja naših posujilnica prestrašilo se naši susjedi Talijani, pak su počeli i oni usudovati svoje „kasa“ (cassa rurale) ne bi li i na dulje u robstvu zadržali našega seljaka. Te kase imada bogatu podporu od zemaljskoga odbora u Poreču, dočim isti taj odbor ne daje ni krajeare našim posujilnicam. Na one, Hvala Bogu, uspijevaju i bez te pomoći naše maćuhe u Poreču.

Zadnjih dana ustrojili su i motovunski talijanaši takvu kasu i spravili u njezin odbor naše narodne odpadnike ne bi li njihovom pomoću i na dalje uz sebe prikovane držali naše seljake. (U odboru su među ostalimi i ovi: Geržetić iz Karojbe, Mladinaš i Zanonić iz Motovuna).

Ta kasa hoće da protegne svoje djelovanje i na općtalsku obćinu osobito na naše hravno Livade i junačka Brda, ali se mi čvrsto nadamo, da će naši vrijedni Livadčani i svi njihovi susjedi držati se i na dalje naše posujilnice u Livadah, koja ih je do sada čuvala i branila od talijanskih bezdušnika i krvopija. Motovunski i općtalski podanići neka idu slobodno u njihovu kasu, a svi naši pošteni kmetovi uteci će se i u buduću u probit našoj posujilnici.

Politički pregled.

U Pull dne 19. sept. 1907.

Austro-Ugarska.

Kako javljamo na drugom mjestu naš se sabor sastaje danas dne 19. o. m. rina kratko zasjedanje u Kopru.

Na temelju informacija s mjerodavnog mjesta piše „Pester Lloyd“ o sazivu delegacija između ostalog ovo: Kad ludu dovršeni pogodbeni pregovori nastupit će čas, da se poduzmu nužni koraci, da se ustanovi zjednički proračun i da se sazovu delegacije. O toku pogodbenih pregovora odvisi, da li će delegacije još ove godine razviti svoju normalnu djelatnost.

Dne 16. o. m. sastalo se je više zemaljskih sabora.

Prije otvorenja českoga sabora primio je zemaljski maršal knez Lobkovič deputacijom českih i njemačkih socijalista, koji su došli zagovarati obće i jednako izbornu pravo za česki sabor. U istu svrku došla je k njemu i deputacija narodnih socijalista.

Za prve sjednice pričlane su interpelacije o nedavnim događajima u Praticeah. Za čitanja bacili su socijalisti sa galerija u dvoranu proglaš kojim traže obće izbornu pravo.

Dalmatinski sabor je održao 13. i 14. o. m. svoje sjednice. Nakon više predloga zast. dra. Tresića i zast. Biankinijeva odgovorio je zast. vlade savjetnik Toničić na upit Biankinijev, da se sabor lani nije mogao sastati radi razprava o izbornoj reformi, koje su se vodile u carevinskom vieću. Sabor bi bio mogao biti sazvan jedino na četiridnevno zasjedanje zadnja četiri dana mjeseca prosinca. U dogovoru sa saborskim predsjedništvom odustalo se od toga.

U trećoj sjednici od 14. o. m. primljena je u svim čitanjima zakonska osnova glede uredjenja rieke Krke i njezinih pritoka.

Rusinski zastupnik Wassilko izjavljuje u „Agr. Zigu“, da ne vjeruje u imenovanje jugoslavenskoga ministra, jer bi austrijska vlada s tim doduše dobila glasove južnih Slovena, ali bi izgubila glasove Talijana i rasrdila kranjske i koruške Niemce. Jugoslavenski zastupnici da se ne će moći složiti glede osobe. Za rusine bi bio taj ministar najsimpatičniji. Premda su južni slaveni bliže Poljacima nego Rusinima, ipak bi oni u slozi sa Rusinima mogli biti pravi jezičac na vagi parlamentu. — Mi čemo se na ove glasove o ministru zemljaku za južne Slavene doskora posebice osvrnuti.

Obćinsko zastupstvo u Praticicama zaključilo je prosvjedovati kod njemačkog ministra zemljaka proti „provalama“ Čeha u njemačko jezično područje, te zamoliti ga, da odmah posreduje kod ministra predsjednika, da zabrani česku sokolsku svečanost, koja je bila urećena. U prosvjedu se veli nadalje, da je njemačko pućanstvo ogorčeno i da će suzbiti unakar i silom „napadaje“ Čeha.

U dolnoaustrijskom je zemaljskom saboru položio zast. Welskirchner svoje mjesto kao član odbora za izbornu reformu. Zast. Gruber i drugovi interperilirali su o mjerama proti automobilizmu.

Oblast u Cernovicama zabranila je pućku skupštinu, što no ju je bila sazvala za jučer socijalno-demokratska stranka, da zauzme stalnošte napramu pitanju o uvedenju obćeg prava glasa pri izborima za bukovinski zemaljski sabor.

Zemaljski sabor za Bosnu i Hercegovinu ima se još ove godine ustrojiti, jer to silno zahtjeva pućanstvo tih pokrajina. „Budapesti Hirup“ s ogorćenjem piše na svodnom mjestu, kako se u Beču raduju, što se na čitavoj periferiji tobožnje mađjarske jedinstvene države dižu narodi do sada potlačeni, te uz Hrvate traže svoja prava i Rumunji i Slovaci, a dižu se silno i socijaliste. K tomu sad

dolazi bosanski zemaljski sabor i austrijsko manevriranje s obećanjima u Dalmaciji.

Hrvatski ministar g. M. Josipovič, rargovarao je s jednim novinarom o položaju u Hrvatskoj, pa su njegove izjave prilične u više ugarskih listova. Razmršenje političkog položaja u Hrvatskoj zategnulo se usljed sadašnjih nagodbenih austro-ugarskih konferencija, ali taj prekid u akciji oko razmršenja ne će dugo trajati, jer je ugarskoj vladi i bitno mnogo do toga, da dodje što prije do rješenja. U prilog je tome nastojanju el-njenica, što se u obće sve jače očituju u Hrvatskoj želja, da bi se sukob s Ugarskom mirno rješio, te sve više otmilje mah triezno shvaćanje položaja.

Crna Gora.

Crnogorska vlada poslala je više svojih mladića na izvanjska sveučilišta radi više naučazbe.

Kako pišu sa Cetinja imala bi doći tamo srbska princeza Jelena u posjete svomu djedu knezu Nikoli i njegovoj obitelji.

Srbija.

O srbskom prestolonasljedniku šire se po slavenožderskim listovima svako toliko različite ponizujuće vesti. Naši prijatelji, plaćeni od Ballplatza, hoće neprestano, da u Srbiji čine politiku kao za vremena Milanova t. j. da uvijek stvaraju neke afera, koje bi Srbiju morale prkazati u zlom svjetlu. Sad je na redu prestolonasljednik Gjorgje. Bečkoj štampi ne ide u račun, da se u Srbiji prilike razvijaju tako mirno, pa bi htjela da — kad ne može pisati ne istine o narodu i o politici javnoj — izmislijava neke tobožnje dvorske spletke. Tako je neki dan javio jedan bečki list, da je prestolonasljednik došao u konflikt s jednim od urotnika, koji obnaša visoku čast. Srbski dopisni ured javlja, da je ta vijest potpuno neistinita. Prestolonasljednik ukorio je samo jednog člana svoje pratnje, a o kakvoj opreci glede zavjereničkog pitanja nije bilo ni govora.

Bugarska.

Prosloga čedna bilo je u Sofiji svečano otkriće spomenika ruskom caru osloboditelju. Svečanosti su prisustvovali veliki knez vladimir Aleksandrovic sa suprugom, knez Ferdinand, diplomatski zbor, ruska vojnička deputacija, te se tako ukupni broj računava na 40.000 osoba. Ceremonija je potrajala puna dva sata. Zatim je bila smotra nad vojском. Ruski vojnički dostojanstvenici izrazili su svoje udivljenje nad izvrsnim stanjem bugarske vojske. Veliki knez vladimir Aleksandrovic i knez Ferdinand držali su govore pred skupljenim narodom. Obćinstvo je napose velikom knezu Vladimiru priridilo velikih i srdačnih ovacija. Veliki knez Vladimir proplakao je ganut i zagrlio kneza Ferdinanda.

Pogled po Primorju.

Lošinjski kotar.

Iz Cresa pišu nam: Na posljednjoj sjednici občinskoga zastupstva bijahu imenovani među ostalim tri občinska stražara, jedan nadstražar i tržni nadzornik i dva stražara. Od te trojice dva su tuđinci, kao da nema za to sposobnih domaćih ljudi u gradu Cresu ili na otoku. Da, ali naša vlastela vole tuđinca, nego li domaćina.

Na molbu naših obćinara iz Dragozetića radi popravka ceste odgovoriše gospoda, da valja čekati rješitbu e. k. vlade. Molbu župnika ovoga mjesta radi popravka njegova stana, uputiše njegovim župljanom.

Obdijena je molba mjestne lučke obćasti radi popravka mola kod Sv. Lucije, jer da pomorska vlada neda za to podpore.

Za porezu občinu Lubenica imenovane anćijanom Ivana Dlačića, a zamjenika Dinka Mazovića. Proti dosadašnjem anćijanu da je stjeo više pritužaba.

Da se tobož osjigura za buduće občinske izbore mir i red u Cresu opunoćito je zastupstvo načelnika nekā se pobrine za redarstvenu pripomoć!

Viditi ćemo proti komu se poduzimlje te oprezne mjere; da li proti našim mirnim izvanjskim obćinarom ili proti poznatim gradskim nemirnjakom i buntovnikom.

Cres 17. IX. 1907. Osvojilo se je djelomice jednu od glavnih tvrdjava talijanskim, grad Cres. Družba sv. Ćirila i Metoda ustrojila je ovdje školu sa četiri učiteljske sile. Koliko je ova škola bila od potrebe, kako su ju tesko dočekali ovdješnji kopači, pokazao najbolje već prvi uspjeh kod upisa u školu. Jedva su otvorena vrata škole, i odmah se je upisalo 240 djece, koja su zaležila hrvatsku knjigu. Dosele je nisu imala — morala su slušati talijansku riječ.

Ovaj pojav upravo oduševljava naš narod. Još pred koju godinu nije se nitko ni usudio pomisliti, da bi na Cresu — tome talijanskom gnjezdu, usudili otvoriti hrvatsku školu. U subotu naprotiv otvorena je ovdje prva hrvatska škola uz neopisivo oduševljenje hrvatskog pučanstva. Nema dvojbe, da je osnutak hrvatske škole na Cresu jedna od najsajajnijih pobjeda polaćenog hrvatskog naroda u Istri, i jedno od najvećih djela družbe sv. Ćirila i Metoda. Hrvati! Naprijed za Družbu!

Krčki kotar:

Vrbnik u prvoj polovici mjeseca rujna 1907.

(Općinski izbori.)

Dne 4. rujna o. g. izložene su listine za općinske izbore. Sadašnji gospodin načelnik Ivan Volarić lijepo je i pravedno upravljao preko tri godine našom općinom. Čestit je to rodoljub i čelik karakter, a poduzetnoga je duha. Njemu imademō zahvaliti, da se dogradjuje cesta od Križa do vrh Dubeića, a naskoro će se započeti njegovim nastavljanjem gradnja vodovoda od Grabrovnika i Rovoznika u Vrbniku. Želimo, da i ovo drugo monumentalno delo, (gradnja vodovoda), ovičena njegovo načelnikstvo u nastajućoj periodi. Nu žujemo, da ne mari biti više načelnikom radi obiteljskih okolnosti. Žao nam je, ali smo ipak uvjereni, da ako ga volja puka opet izabere, da joj se ne će protiviti, jer znađe njegovo rodoljubno srce zastaviti privatne stvari općinskom dobru.

Ovom prilikom vrijedno je stogod napomenuti iz prošlosti općinskih izbora u Vrbniku. Kako svagdje tako i u Vrbniku za prvih godina naše narodnostne borbe bila je općina u šarenjačkim rukama. Šarenjačko pašovanje dostiglo je svoj vrhunac u perljodi godine 1881-1884. Hrvatski rodoljubi iz ove dobe borili su se kao lavovi za svoja prava. Ali i protivnik nije mirovao. Nije se doduše borio, pošteno kao naši Hrvati, nego izdajnički, kievetama, progonstvima i denuncijanstvom. Žalibože uzpjevao je protivnik, jerbo je imao u rukama skare i sukno. Nije bilo hrvatskog rodoljuba u Vrbniku, a da nije bio zapisan u crnoj knjizi kao buntovnik, a mnogi su i u tamicama odsjedili radi svojeg patriotizma. Svako junactvo i svaka žrtva doprinešena na oltar domovine, donasa plodu. Tako je bilo i u Vrbniku. Progonstva i mučeništva hrvatskih prvaka probude i uzplamtje Vrbničane tako, da su godine 1884. jednoglasno izabrali hrvatske zastupnike. Veselje je bilo neizrecivo po cijeloj općini. I svatko je klicao od radosti: „Hvala Bogu, što smo dobili“. Od ovih izbora šarenjačtvu u Vrbniku nije više ni traga. Kadgod su bili kasnije izbori (općinski, pokrajinski i za carevinsko vijeće), Vrbnik

je uvijek jednoglasno i slično izražao svoju volju za hrvatska prava. Novo izabrano zastupstvo g. 1884 izabere si prvog hrvatskog načelnika Ivana Trinajstisa; oca naših ditenih rodoljuba Dr. Mate, Dr. Dinka i župnika Ivana. Za ovim slijedili su na načelničkoj stolici svi vrijedni muževi i uzor rodoljubi, jedan bolji od drugoga, Anton Feretić, Ivan Oršić, pok. Jerko Volarić, Anton Feretić (drugi put), Ivan Oršić (drugi put), pok. Mate Gršković, Josip Vitezić i sadašnji Ivan Volarić.

Vrbnik se je opoštenio i dne 14. svibnja ove godine, kada je jednoglasno dan Vjekoslavu Spinčiću 350 glasova (skupina Vrbnik) i 119 glasova (skupina Risika). Evo brzojavnih vijesti, kako ih čitamo u posebnom izdanju „Pučkog prijatelja“ u Krku od 16. svibnja 1907.

Vrbnik: Naš kandidat Vjekoslav Spinčić dobio 350 glasova, protivnički glas nijedan. Oduševljenje općenito.

Risika: Usprkos rovarjenja „Slovinaca“ i „Istriana“ naš Spinčić dobio 119 glasova, protivnik nijednoga. Živili Risikani!

Dragi Vrbničani! Apellramo na vaše rodoljublje, da prigodom općinskih izbora birate iz vaše sredine jednoglasno rodoljubne, poštene i nesolitične zastupnike. Nemojte se pustiti zavesti od nikoga.

Svaki onaj, koji bi htjeo u hrvatskomu Vrbniku podignuti kakvu stranku, da se glasovi podijele, amatrajte ga neprijateljem vašega mjesta i hrvatskoga naroda. Sasustanite se prije izbora javno i pogovorite se, koje će te zastupnike birati. Oni neka budu od svih vas najmudriji, najplemenitiji i osvjedočeni Hrvati.

Voloski kotar:

Iz Kastva nam pišu: Dne 6. o. m. umro je u rietkoj bolnici od vodenice Josip (Peppe) Bakarčić u 68 godini svoje dobe. Bio je u svoje doba vrlo radin u Kastvu, gdje je neko vrijeme stanovao sa suprugom sada pokojnom Amalijom, rođjenom Vlah. Imali su krasno uređen posjed Selo ispod Kastva u županiji Spinčićevoj, gdje su se često sastajali domaći rodoljubi u posljednjih godina i pokojnikovi prijatelji iz Rieke. Kad se je povukao na Rieku htjeli su ga njegovi prijatelji birati u gradsko zastupstvo.

U Kastvu bio je konsort „Narodnog Doma“, dugogodišnji član hrvatske općionice, ujezin blagajnik, te se je osobito zauzimao kao predsjednik zabavnog odbora za uspjeh raznih zabava.

Poznat je bio i u Trstu gdje su u svojoj mladosti trgovao sa lesom i gdje su ga često posjećivali tamošnji Hrvati Istre.

Za njegova boravka u Kastvu počela je izlaziti poznata rugoba od lista, koju je on odlučno odsudjivao, te se ponajviše radl nje na Rieku odselio, jer je njegov rođjak kod iste sudjelovao.

Vlećni pokoj njegovoj duši!

U nedjelju prisustvovalo nas mnogo iz Kastva — gradna zabavi društva „Narodnjak“ kod Jasliča. Naroda bijaše veoma mnogo. Prisustvovala su pjevačka i tamburaška društva: „Istarska Vila“ iz Kastva, „Lovor“ iz Gornje, „Sloga“ iz Zameta, „Javor“ iz Radeša, „Sokol“ iz Voloskog. Zabava je izpala u svakom obziru krasno, na čemu čestitamo srdačno „Narodnjaku“ i njegovom marljivom odboru.

Javili ste, da bijaše svečano dočekan naš novi g. župnik, čemu dodajemo, da mu je naš veležaalužni načelnik toplu izrazio želju, da se no bi ništa mienjalo u jezikovnom pogledu u našim crkvama, da se naš jezik poštuje, kao što ga stovahu svi njegovi predšastnici i konačno oćitovao nadu, da će dekanat ostati u Kastvu, kao što je bio i od davne davnine.

Na 1. tek. m. bila je zabava u Srdolcih, vrlo lijepo posjećena i krasno us-

pjela. Pjevala je i tamburala naša neumorna „Istarska Vila“. I tako se u ovoj našoj drevnoj obćini sve to više i sve to jače razvija društveni život, što pripomaže mnogo u podčzavanju narodne svijesti.

Iz Mošćenice nam pišu: Iva šeduta na 2. marca 1907. Pristal je 2. marca dan od šeduti, va koj je se imelo nominat 17 „ćitadini ordinariji“ — pardon — „onorari“. Naši bili su dobro pripravnii, a protivnici su misleli u svojih „ćikvah“, da su već siguri potvrditi onih 17 za „ćitadini“, ai kad su dolali račun prez oštara. Pred šedutom svi veseli, peljal ih je „kapo“ z Dragi gospe Karle, kado su se intenciji ovako: Kada bude šijor potešta rekai: ki je za, to neka se stane i zdigne ruku — a vi se svi stanite i zdignite ruke, pak te bit konfervami i šeduta će bit finjena, a oni drugi neka loju i vapijju, koljko te.

Svi su šli va poteštariju na šedutu, samo šijor „Kapula“ je ostal na place — aš strah je vrag! a našeh bila je puna galerija (to je mjesto pred vrati od ofšicije).

Naš šijor potešta se držl ono: „Ki malo govori, puno reče“, pak i on otvori šedutu ovako: „šeduta jo operat!“ Sada je počel pravi samanj va šedute, tako da ni razumei jedan drugoga. Lajali su se (prepirali, sramotili, kurali, barufali) vapili, ki jo jače mogal. Galerija je našim pćivladjivala a protivnikom jo zaprećivala govore. Ta se jo kričalo, vrisikalo, smijalo, bućilo, pjevalo, a culo se je i uzvika: dobro! bravo! abug! dole nedostojni! van izdajcema! Živili naši! Živila starina! Živila domaćina! Ta „kaoš“ (nemir) trajao je ništa manje, nego od 10. ure pa do podna. Kada su vidili protivnici, da ne mogu ništa učiniti, oćišli su malo po malo van, tako poraženi i pokunjani, gledali su u tlo kao odsudjani, jer ih je bilo sram pogledati čovjeku u oći. Naši pako svi veseli, smijali se, kao pobjednici jer su zapriječili da dodje do glasovanja. I tako je za nas časnio, a za njih sramotno snila tu prva šeduta, nezaključiv ništa.

Živili naši svjesni i hrabri zastupnici, a protivnikom nek Bog otvori oći!

II-ga šeduta na 16. marca 1907.

Mislio se je, da ne će nikada više metnuti na dnevni red točku o imenovanju 17. počasnih gradjana, ali da se ispuni ona njihova „Osar tutto“ sazovu sjednicu za 16. marca na 9^{1/2} sati u jutro, te pozovu i sv opć. zamjenjke (soštitute) na broju 12 s opazkom, ne bude li kod te sjednice dostatan (zakonit) broj pozvanih, tada istog dana na 3 ure po podne bitl će druga sjednica (mislim da je nezakonito istog dana sazvati dvije sjednice) uz koliko mu drago prisutnih obć. zastupnika ili zamjenjka — da se potvrdi 17. počasnih gradjana — a da budu sigurniji, pozovu k sjednici (alla — Markin Aprl Anno) i ovdješnja dva gg. žandara, misleći, da će našl od straha brageše napuniti i prostrašiti se, kada budu vidili pred sobom bajunete, ai kad tamo, one su dale našim još više srećinošti (kurajje), jer su tako bitl sjegurajni, da im se ne će ništa zla dogoditi. Tko ima pravo, nostrasi se nikoga, a baš toga su se i našl držali, jer su so borili na život ili smrt, što so tiće 17 počasnih gradjana.

K sjednici su došli pozvani zastupnici i zamjenjci, prepuna galerija sa našimi (njihovih nema) a šjor kapo Kafula z Dragi je pul gospe Karle (kado je morda naručil fraju ako predoba, a nje-mu je smrdelo pokazat se ti na place) a gg. žandari pripravnii na trgu, čekajući poziv od g. poteština vani je mnogo ljudi iz grada, da vide, što će se dogoditi.

Ćim je g. predsjednik pokazao svoje znanje sa „Šeduta je operat!“ naši zastupnici sa galerijom zapjevahu gromovito „Jerusolime, Jerusolime, obrati se Gospodinu Bogu tvomu!“ Zatim je počelu tur-

ska zglušna muzika — malo zvonice, veliki zvon, pokrovi, late od petroleja, svjetle, žvrdalice, sirene, udaranje nogama po podu, vikanje, prepričica, — mislio se je, da će se općinska zgrada srušiti. Nakon jedne ure toga „uragana“, pozova g. poredista gg. žandara u viješnicu, rekavši im, kako se ponašaju zastupnici pred silkom Njeg. Veličanstva (misleći, da će ih nadmahati mehniti u zatvor) — na to jedan (nas) gromovito zavikne: „Da Bog poživi našega predobroga i premilosivna cara i kralja Frana Josipa I. Živio! svi naši uskliknu što ih je grlo nosilo, trokratni živio! a zatim odpejavaju „Carovku“, „Lijepa naša domovino“ i t. d. a zatim zglušna muzika.

Kada je htio govoriti g. skrivan Lovrić, jedan mu dovikne: Mušete! vi nemate pravo ovdje govoriti! vi ste ovdje sluga od najzadnjega komunista! (ja mislim, da ni još tako žuhku pilulu pogutiti) g. Lovrić — dobro mu stoji, ter si je to sam pripravio. Kada je skrivan počeo pisat kod velikoga stola — ki je preko 2 metra dug a 1 m. širok — neki su skočili tamo, pak su prevrnuti stol, a sve ča je bilo na stolu, palo je dole, a crnilo se ja profelo na g. skrivanu i mu oblatilo svo ruke — ja mislim, da tega ne će nikada pozabiti. Sada je nastavljeno pjevanje, muzika, buka, a međutim su stol naravnali, donesli drugo crnilo, pero, papir i poravnali stvari. Sada opet onako jedan g. Lovrić počeo pisati protokol. Kada je nekoliko bio napisao, dodje k njemu jedan zastupnik (g. Uhač — Spingarol iz Berseča) zame facol iz žepa, pak šnjim pobriše pred nosom g. Skrivanu, sve ča je bil napisal. Gosp. Lovrić: „as tu volesto, manja di kvesto“ a to će reć, — „č a si iskal, to si nasal“. Mislim, da je imel reć g. Skrivan Lovrić ovako: već imam 63 leta, pa sam jih puno proval po moru i kako kapitan bil sam va bonace, va kalige, va skuribaade, va orkano i va ciklone, ali takovega žuhkega dnevanizam još proval va celo življenje kako danas (non ho procvato si armara gior-nata, come oggi — maledetta e mille volte maledetta la politica; pak još idete „con sto trolto avanti — poveri quei altri che noi siamo abbastanza.) Polne je pasalo, glavna je vsem znučena i veliku kako „mastela“, od takovega „konfuzijona“, niš ne moremo storit, pak g. poredista je šuf do kraja, reče onu njegovu „šeduta je zaperta!“

Kada su protivnici izlazili pokunjani iz općinske kuće, naši su ih pozdravljali sa onom muzikom i sa Eviva (Aviva)! Za polnere ni bilo one druge šedute, as su se svi pobrali doma.

Franina i Jurina.

Fr. Lepo su nam ju zapivali Mošćončanom nekidan „Omnibus“ i „Naša Slaga“, kakove najhranice imamo va našoj reprezentance.

Jur. A su bome, da me je na obe oči sram, da sam tamo rojen.

Fr. Ma le se je on komunjski put od sv. Ivana do Drage jedanput popravil, a bilo je za nogi polomit, da se ni moglo ni srtvrem po njem pasat.

Jur. Je se popravil je, Bog jim daj zdravlje, ki su za to skrbeli, ma ni tu komun imel posla.

Fr. A zač ne?

Jur. Zač da ni va kase beči.

Fr. A kamo jih davaju?

Jur. Kamo? Za 17 divih čitadini ordinarijeh fabrikat, ki bi nam tazno na škodu bili, da pridu bućani pak da etiraju kućane, za njih najdu beči, a za komunjske krvave potrebe ne.

Fr. Al da se pak Kafula najviše jadi, da nisu smeli dopustit Hrvatima put popravljat, zač da te ovo zvat hrvatski put.

Jur. Ala noge ne polomit po njem, on bi moral pak mućat jedanput. Viš kamo gredu još komunjski beči. Kafula je bil meseca marča zvan sebe, kada je ono okolo matašil za te čitadine ordinarije. Da mu ča ne pride moral je poč va Beč, i bil je tamo va špitale od 28. marča do 10. aprila, pak da špitala ne plaća, dal mu je komun mošćenički ateštat siromaštva pod numer „protokola“ 397 na 21. aprila ovega leta.

Fr. Ča je propal onakov bogataš?

Jur. On propal? A računaju ga na šestdeset tisuć svojga. Još i komunu beči posujuje.

Fr. Ki će pak morat špital za njega platit?

Jur. Ki? Ja i ti i vas mošćenički komun.

Fr. Brižan takov kamun!

Jur. Lahko da ni beči va komunjskoj kase, ako se tako ča hituju.

Razne primorske vesti.

Njemački izvještaj obrtnijskog nadzornika. U našem gradu ima svoje sjedište obrtnijski nadzornik inžinir Akile Pelegrini. Njegova je zadaća da nadzire sva obrtnijska poduzeća Dalmacije i dobrog diela Istre, pak da podnese svake godine svojim predpostavljenim izvještaj o radnjama, o kretanju radnika, o uspjehu tih radnja, o štrajkovih, plaćah i t. d.

Ovih dana izdao je nadzornik svoj izvještaj u njemačkom jeziku što se mora najodlučnije odsuditi. Ako se pomisli, da g. nadzornik izvješćuje o obrtnijskim poduzećima Hrvatske pokrajine Dalmacije, te nekih kotara Istre, koji su napućeni po većim ili dobrim djelom hrvatskim stanovništvom, tada ne bi bilo ništa naravnijega nego da je taj izvještaj sastavljen hrvatskim jezikom Nu o tomu jeziku ni spomena u izvještaju kao da se radi o čisto njemačkoj pokrajini.

Neki talijanski listovi prigovoriše tomu također, ali tako hladno i blago, da se iz svega vidi kako im je malo stalo, što se sve to više k nama uvlači niemština. Jedan od tih listova požalio je, što taj izvještaj nije sastavljen u zemaljskom jeziku — po njegovu talijanskom, kao da je u Dalmaciji i u Istri samo talijanski jezik zemaljski.

U mjesto da bi bio oštro prosvjedovao proti njemačkom izvještaju obrtnijskog nadzornika za pokrajine, gdje nema absolutno Niemaca — urodjenika, pak isto tako odlučno zahtjevao, da se taj izvještaj prihoduje u hrvatskom i talijanskom jeziku — on žali, što se ga nije sastavilo talijanski. Tim je hotio reći: bolje da je njemački, nego li da bude talijanski i hrvatski.

Ne ča da znaju za jezikovnu ravnopravnost u Istri! Trešćanskomu „Židovčiću“ pišu iz Opatija, da je tamošnje slavno gradjanstvo (buskarona 72 mudraca Op. slag.) ostalo neugodno iznenadjeno radi novog postanskog pečata, koj da nosi osim talijanski — i neki ekzotični napis (čitaj hrvatski). Tim da se je ravnateljstvo pošto htjelo pokazati sklonim Hrvatima, davši im hrvatski napis na pečatu. Nekeje novotarije — kaže dopisnik — koje imadu politički značaj, ne bi se imalo uvadjeti od ne političkih oblasti.

Jadni stvore! a što da kažemo mi na postupanje iste oblasti, koja uvadja il je uvela u čisto hrvatska il slovenska mjesta Istre i talijanske napise na pečatih,

il na uvadja hrvatskih napisa ni tamo, gdje su Hrvati u većini! Ta to je u redu, to nije politika! Zar ne?

Novi posvećeni biskup. Papa Pio X. imenovao je profesora za bogoslovje u sjemenistu u Senju, g. Rok Vučića, apoštolskoga protonotara i kanonika tamošnjeg kaptola posvećenim biskupom.

Novi posvećeni biskup rodom je iz Kraljevice, polazio je hrvatsku gimnaziju na Rieci i snekojim istarskim Hrvatima, te ga cienes i štujaju kao rodoljuba i uzornog svećenika njegovih sugradjani.

Niemol — ribari u Dalmaciji! U bečkih novinah čitamo, da je vlada dozvolila dioničko društvo „Dalmatia“ za morsko ribarenje i trgovinu u Dalmaciji. Sjedište društva da će biti u Beču i dioničari da su većinom — Niemci.

Neznamo da li je ova viest istinita, ali ako jest, tada će nam biti to no i dokaz, da u našoj Dalmaciji neima poduzelna duha. Talijani iz kraljevine izkorisćuju tamo slakovodne sile, jedni Niemci traže bogatstvo u zemlji, a drugi eto u i na moru, pak se tužimo na poplavu tudjinstva, na svoje siromaštvo, i na stotinu drugih jada i nevoja!

Glavna skupština učiteljskog društva „Narodna Prosvjeta“, održavati će se u Pazinu u subotu i nedjelju dne 5. i 6. listopada t. g. u dvorani „Narodnoga Doma“.

U subotu, prvog dana zasjedanja održavati će se u 9 sati u jutro službeni dio skupštine, na koju imadu pristup samo članovi i pozvani gostovi.

U 8 sati u večer istoga dana koncert, kojega program dobivati će se kod blagejne. Izmedju ostalog pjevati će se „Narodnoj prosvjeti“ od I. Maletića i predstavljati komedija u III. činu: „Fakin od porta“. Na koncertu svirati će orkestar c. kr. bojne mornarice.

Slijedećeg dana u nedjelju dne 6. listopada u 10 sati u jutro održavati će se javni dio skupštine. Pristup imadu društveni članovi, drugi učitelji i učiteljice i prijavljeni gostovi.

Na dnevni red doći će rasprave prijavljene bar osam dana prije odboru, ako ih službeni dio glavne skupštine primi.

Sastanak i staliski dogovor „Udruge Družbinog učiteljstva“ biti će u istim danima u Pazinu i to: subotu po podne iz skupštine „Narodne prosvjete“ i nedjelju od 8—10 sati u jutro u dvorani „Narodnoga Doma“.

Štendija za veterinare. Ministarstvo prosvjete raspisuje 4 štendije za sličasce visoke žvinarske škole u Beču. Molbenice valja uložiti na rektorat imenovane škole do 30. t. m. Priložiti valja slijedeće dokumente: krsni list, svjedočbu o cjepljenju kozica, dokaz austrijske pripadnosti (domovnlcu), svjedočbu siromaštva, svjedočbu glede sposobnosti za vojničku službu i maturlnu svjedočbu.

Tom prilikom preporučujemo našim mladićima da se posvete ovoj znanosti, jer je sada sveopće pomanjkanje veterinaru. Radi pomanjkanja naših ljudi popunjena je većina kotarskih mjesta po tudjincima i to kod nas u Primorju, kao i u Dalmaciji i Hercegovini. U Dalmaciji n. pr. rado bi nastavili ljude našeg jezika, ali žalibože ih nema, toga radi je većina mjesta zaposjednuta po tudjincima, židovima.

Osim veterinaru silno trebamo liječnika. U čitavom Primorju nema nijednog kotarskog liječnika naše krvi, već su sve štini Talijani i Niemci. Dapače ni obćinska ljetnička mjestu, gdje smo gospodari, ne možemo sa našim ljudima popuniti, jer ih nema.

Nesreća na parobrodu. Iz Rieke nam pišu 16. o. m. da se je u onoj luci a na parobrodu „Zriny“ društva „Adria“ dogodila velika nesreća. Nadzornik rečenog društva kapetan Gothard, rječanin i jedan

od najstarijih zapovjednika onog društva nalazio se je na mostu parobroda odakle je pao sa visine od 8 metara u unutrašnjost parobroda, gdje je ostao na mjestu mrtav. Nezna se, da li mu se je omakla noga, ili ga je zadela vrtloglavica, te ga povukla u dubinu. Za njim zali obitelj mnogobrojni prijatelji i drugovi. Počivao u miru.

Za poboljšanje livada i pašnjaka. Kotarsko gospodarska zadruga u Puli raspisuje natječaj na 18 nagrada od 50 K i 18 nagrada od 25 K za poboljšanje zapuštenog zemljišta i za porabu umjetnog gnojiva.

Molbe za te nagrade treba poslati zemaljskom kulturnom vieću u Poreču. Natjecatelji moraju nasnačiti svoja particule koje su poboljšali, gdje teže i koliko mjere.

Iz Kaštelira nam pišu, da će tamo imati najbogatiju trgadbu, kakve do sad nijesu imali. Grozđe je debelo, loze se uvijaju pod njim. Ali već idu oko naših seljaka razni čifutine da pogođe uz nisku cijenu njihov trud, te su se njeki pustili prevariti i uzeli su kaparu. Ljudi pamet u glavu, a našim trgovcima vinom preporučamo Kaštelir.

Hrvatsko pripomoćno društvo u Beču javlja, da će školske god. 1907-08. dieliti djacima redovite mjesečne podpore počam od novembra o. g. Upozoruju se zanimanci, da svoje molbe prikažu najkasnije do 10. novembra, jer ih se kasnije ne će u obzir uzeti za ovu školu. Molbama imaju početnici priložiti dokaz inskripcije na jednoj od visokih škola u Beču i svjedočbu siromaštva, a ostali prositelji i svjedočbe ili redovitog ispita ili kolokvije u zadnjem semestru.

O d b o r.
Društvena adresa: Beč, VIII., Lerchenfelderstrasse, 44.

Biskupski pohodi. Biskup Porečko-Puljski obaći će u svrhu bermanja slijedeća mjesta: Dne 28. t. mj. Stinjan, 29. Pula, 30. Lobarika, 1. oktobra Sišan, 2. Ližnjan, 3. Medulin, 4. Pomer, 5. Premantura, 6. Fažana, 7. Altura, 8. Galežan, 9. Kanfanar, 10. Sanvinčenat i 11. Rovinjsko selo.

Posljednja kiša. Prošloga čedna pula je blaga kiša i u našoj pokrajini. Došla je prekasno za mnoge proizvođače zemlje, ali uvijek na vrijeme, da se žedni napoje, jer bijahu na mnogih mjestih bez vode. Blagotvorno djelovala je ova kiša osobito na grozđe, koje se je lijepo popopravilo, te će herba biti mnogo oblatija nego li se je mislilo — i to svuda tamo gdje ne bijaše tuče i kamo nije došla prekasno.

Ljetina u Istri. I ako je ove godine bilo u Istri tu i tamo tuče, ipak će u obće ovogodišnja herba biti veoma dobra, bilo to u količini, bilo u kakvoći. Vinogradari kažu, da nije bilo takove ljetine vina već 40 godina. Lanjskog vina nema skoro ništa više na raspolaganje. Preporučuje se trgovcima, da kupuju izravno od vinogradara bilo grozđe, bilo mast ili vino. Biti će dobro posluženi. Berba će započeti ovog tjedna. — Ako koji želi obaviesti o cijenama, neka se obrati na „Gospodarsko društvo“ u Pazinu, koje će mu bezplatno dati informacije.

Iz Trsta javljaju: Slavnoska knjižara i papirnica nalazi se u ul. Valdirivo br. 40. Otvara se koncertom ove sedmice. Najtoplije preporučamo ovo naše domaće poduzec.

Istarske pučke pjesme. Pod tim naslovom čitamo u Zagrebačkom „Pokretu“ slijedeće: „Austrijska vlada je odlučila, da izda pendant djelu „Austro-ugarska monarhija u riječi i slici“ i to zbirku pučkih pjesmaka svih austrijskih naroda i pokrajina. Sada se skuplja materijal. Za Istru je po-

vjereno skupljanje pu...atom i vrlo glazbeniku istarskom G. Brajši, sada općin tajniku u Pazinu. G. Brajša je pokupio već dosta pjesama po srednjoj Istri, a sada će poći u Liburniju i na otoke, kasnije pako u zapadne kotare. Pobježio je obilje popjevaka i to nekoje vrlo stare i originalne, koje su već skoro zaboravljene. Kako nas je uvjerio, imade tu pravih i vanredno originalnih bisera, koji odaju poseban, a opet posve narodni duh. Osobito su sjajne sa glazbene strane neke popjevke, koje crtaju komične momente i u opće izražavaju stanovito crtanje osjećaja. Ova će zbirka i opet pokazati punoću.

Knjižovna vijest. Primiti smo sa zahvalnošću: „Listovi mladom dušobrižniku“, dio II. Preveo Jankov s Dobre, s dopuštanjem duhovne oblasti. (Preštampano iz „Katoličkog lista“.) Cijena K 2-40 U Zagrebu, naklada „Hrvatskog katoličkog tiskovnog društva“ 1907.

Svačić kalendar za god. 1908. doštapava se, pa će ovih dana izaći. Sadržaj mu je kao i prijašnjih godina veoma bitan, pa je nađe, da će ga rodoljubno občinstvo i ove godine oduševljeno primiti. Poznato je pak, da je kalendar »Svačić« pokrenut upravo zato, da se njegovim prihodom uveća podpora siromašnim učenicima hrvatskih škola u još uvijek otuđenom Zadru. Dužnost je stoga svakoga rodoljuba, da ovaj prekrasni kalendar kupi, jer time doprinosi za jednu od najvećih naših potreba. »Svačić« dobivati ćete u svim hrvatskim knjižarama i kod trgovaca koji se bave prodajom kalendara uz cianu od K 1-70 a veće naručbe neka se pošalju izdavateljici »Hrvatskoj knjižarnici« u Zadru.

„Sr. Cecilija.“ Primiti smo peti svezak (godina I.) te jedine hrvatske smotre za crkvenu glazbu. Izlazi svaka dva mjeseca. Pretplata je na godinu 5 kruna. Klerici i učiteljski pripravnici dobivaju smotru za 3 kruna. Prerplata članici, dopisi i reklamacije šalju se na „Uredništvo Sv. Cecilije“, Zagreb, Markov trg br 5. Glazbeni prilozi šalju se na prof. Franju Dugana, Zagreb, Hatzova ulica br. 13.

U tom broju ima sljedeća molba na prijatelje crkvene glazbe:

Kad smo ljetos pokrenuli „sv. Ceciliju“, razložili smo jasno u 1. svesci naš program. Pozvali smo i umolili svakoga, komu je na sreću crkvena glazba, tko shvaća uzvišeni njezinu zadaću, da nas podupre bilo pretplatom, bilo perom. Naročito smo apelirali na hrvatsko svećenstvo i učiteljstvo. Tu molbu ponavljamo opetovano. Molimo napose naše prijatelje, koji se bave crkvenom glazbom, da stupe u kolo naših suradnika. Po Hrvatskoj imade dosta rasijanih vrsnih ljudi, koji bi mogli uspješno raditi na tom polju. Evo im prilike! Mi bi želili, da naša smotra postane neko sjedište tog rada. Naša „Cecilija“ zalazi u sve hrvatske zemlje, pa molimo prijatelje, neka nam javo dopisima, kakovo je tamo stanje crkvene glazbe, što se radi, da upoznamo naše prilike. To bi nas veselilo, a dobroj stvari bi mnoge koristilo. Ako želimo postići kakav napredak, moramo se upoznati, da vidimo naše rane, te ih počnemo što prije liječiti. Svaka žrtva u tom pogledu neka nam ne bude preteška. Radi se o svetoj i kulturnoj stvari. Ide se za tim, da se u hrvatskom narodu uredi dostojno crkveno pjevanje, da se ne trebamo stiditi drugih kulturnih naroda.

Duhovni govori. — I. svezak.

Sastavio i izdao pop Josip Pavačić župnik. Tiskara »Kurykta« u Krku. Taj ukusno opremljeni I. svezak „Duhovnih govora“ sadrži 20 govora. Predmeti govora veoma su bitni: Božić, Uzašašće, O presv. Olt. Sakramentu, Presv. Srce Isusovo, Pobožnost Marijina, Kleveta itd. Mi smo nekoliko tih propovijedi pročitali, te valja priznati, da je pisac nadan; a što je vrijedno posebne hvale, on umije

djelovati ne samo na razum, nego i na srce. Po koja je propovijed istina preduga, ali, kako veli pisac u Predgovoru, lakše je dulji govor skratiti, nego li kraći raztegnuti. Za to ne možemo, a da te »Dubovne govore« braći dušobrižnicima najtoplije ne preporučimo. Uvjereni smo da će knjiga mnogima izvršno služiti, rađe mnogi iz nje crpiti lijepih, uzvišenih misli i prispodoba, izreka sv. Otaca i ganutljivih događaja. Želimo, da ovomu I. svesku slijede što prije i drugi. To će pak bez dvojbe u prvom redu zavistiti o tome, ako pisac, koji je svojom nakladom knjigu izdao, tu knjigu što prije raspada. Dobiva se za 2 kruna kod pisca u Beleju z. p. Vrana (Otok Cres).

Acta curiae Veglensis.

Prigodom početka školske godine sigurno je veoma važno, da se ponovno na to upozori, da se djeca, koja su i onako duševnim naporom preopterećena, ne daju za to vrijeme piće, koje uzrujava živce i po tom postaje škodljivo za zdravlje. Ovamo spada pored alkohola u prvom redu zrnata kava, koja se po izjavi jednog znamenitog liječnika neima nipošto davati djeci u dobi, kada su za polazanje škole. To nije nikako ni nužno. Kathreiner-Kneippova sladna kava tako krasno namodještjuje znanu kavu! Osobito pripravljanje za maliba prouzrokuje tako malo muke, koja se povrh toga doskora bogato naplaćuje očitim uspjevanjem naših ljubimaca. Kathreiner-Kneippova sladna kava lahko je probavljiva, stvara krv, jača, a svojim posebnim načinom pripravljanja imade ugodno ljubak okus kave, na kojega se svatko lahko priuči. Svakako je nužna opreznost kod kupovanja, radi mnogih manje vrijednih patvorina. Neka se uvijek izričito zahtjeva Kathreiner i neka se uzmu samo zatvoreni izvorni zamolci sa imenom i imenom, kao što i sa imenom i slikom župnika Kneippa kao zaštitnim znakom.

Premilostiva gospodjo!

znate li, zašto li kod kupovanja sladna kava ime »Kathreiner« izričito morate naglasiti?

S razloga toga, jer vam drugdje predeli pogibeli, da ćete dobiti manjevaljenu palvinu, kojoj manjkaju sve prednosti, koje »Kathreiner« odlikuju čista zrnata kava.

Pošto jedino **Kathreiner-Kneippova sladna kava**

posjeduje našim sveleđa samovlašnog načina proizvodnja mlitice i čista zrnata kava.

Zato si, premilostiva gospodjo, izvanredno pazite, da prvi »Kathreiner« dobijete, jer samo u istovrsnim izvanrednim omotima pod napisom: »Kathreiner-Kneippova sladna kava«, koja je providena na slikom župnika Kneippa kao zaštitnim znakom.

Oglas natječaja.

Razpisuje se ovime natječaj za mjesto općinskog liječnika ove mjestne općine. Godišnja plaća iznosi K 2000, koju će liječnik dobivati u mjesecu anticiptatno. Natječaj traje do 15. oktobra t. g. Molitelji, valja da dokažu sposobnost za tu službu, da prilože svjedodžbu o državljanstvu austrijskom, krstini list i o eventualnoj dosadašnjoj službi.

Molitelji nadalje moraju poznati u govoru i pismu hrvatski jezik, a po mogućnosti i talijanski.

Za ostale uvjete može se doznati kod podpisanog općinskog glavarstva.

Glavarstvo općine.

BARBAN, 6. rujna 1907.

Opć. glavar:

Mirković.

M. P.

Zalostnim srećam javljam svoj rodbini tužnu vijest, da nam je naš naš nezaboravni prijatelj poznanac, otac i stric

Vjekoslav Zuffar

zakupnik i ravnatelj Brionskih otoka

na 14. septembra 1907. u 56 godini života, nakon teške bolesti u gospodinu preminuo.

Pogreb bio je dne 16. septembra 1907. u 4 sata po podne na groblju sv. Martina.

Zaduženici obaviti će se na Brionima, Mittewald, dne 14. septembra 1907.

Betty Zuffar rođj. Lamprecht
supruga.

Ida, Robert i Willy
djeca.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

- Prima zadrugare,** koji uplaćuju sadržajnih dijelova jedan ili više po kruna 20.
- Prima novac na štednju od svakoga,** ako i nije dlan te plaća od istoga 4 1/2 %
isto bez ikakvog odbitka.
- Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odkaza, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložanja suglasno ustanovilo veći ili manji rok za odkaz, uz odkaz od 3 dana.**
- Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenicu i zadužnicom uz garanciju.**
- Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdane ostali jutra i augusta mjeseca od 9—12 sati prije podne.**
- Društvena pisarna i blagajna nalazi se u Cillo S. Stefano br. 9, Informacije prisimno deano, gdje se dobivaju pobliže informacije.**

Ravnateljstvo.

Dvostruki elektro-magnetički KRIŽ ili ZVIEZDA
R. B. broj 86967.
Telefon br. 45—22.

Jest elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj, koji kod uloga, reuma, astme (težkog disanja), neispavanja, zujenja u uhu, neuralgije, glavobolje (mi-gräne) kucanja srca, zubobolje, muzevne slabosti, stidne ruku i nogu, padavice (epilepsije), mokrenju peštolje, najpusti, nesvjestice, naglošiti, drhtanja na tjele, influence skopane sa bolešću hrta, bilidna (malokrvnosti), želučanih grčeva, histeričnosti, lechiasa, ponokrvnosti, svih udnih grčeva, hoga-chonrie, ljesečnih grčeva, hsmorrhoida, kao i kod sveobite slabosti itd. služi kao nenadkrljivo sredstvo, pošio elektro-magnetička struja cilim čovječnim telom djeluje, čine se rečene bolesti u najkraćem vremenu izleto.

Poznato je, da liječnici kod navedenih bolesti višekratno elektrizovanje tela upotrebljuju, ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazno i povremeno kroz telo prolazi, dokim naprotiv tomu stroja elektro-magnetičnog križa ili zvezde R. B. broj 86967, kako je jur rečeno, umjerenim načinom neprekidno na telo djeluje, što svakako bržim uspehaju dovodi, nego li prvi postupak. — Da 20

godina stare bolesti izlečene su sa mojim strojem novet! Od izlečenih sa mojim strojem R. B. broj 86967 izražene zahvale kao i od ostalihli sljede izdane svjedocbe i priznanice iz svih strana, svika pohranjene su u mojoj pismohrani, od stoje svaka komu u svako doba na uvid. **GDJE NIJE DAN LIEC NIJE POMOGAO, MOLIM POKUSATI MOJ STROJ,** jer je to sigurno sredstvo proti gore navedenim bolestima, a onaj bolestnik, koji po mojem stroju nebi bio izlečen najduže u roku od 45 dana, dobiva novac natrag.

Upoznajom osobito p. n. občinstvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltinim, koji je poradi svoga nesuspješna zabranjena u Njemackoj kao i u Austro-Ugarskoj, jedim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvezda R. B. broj 86967 osobito se hvall i uživa vanrednu dopadnosć poradi svoje izvanredne ljekovitosti.

MALE STROJ STOJI 6 K. Rabiti ga mogu samo djeca i jako slaba gospodje.

VELIKI STROJ STOJI 8 K. Rabi se kod ostarijih 20 godina. kroničnih bolesnih.

Dopisivanje i narudbe obavljaju se i u hrvatskom jeziku. Pozredom ili ako se novac unapred pošalje, razaslijo glavna prodavona za tu i inozemstvo:

ALBERT MÖLLER,
Budimpešta, V/11. Kolar,
Vadász-utlica br. 34.

Veliko skladište

kaca za kupanje, modernih kloseta, plinskih svjetiljka, tr-jne Auercove mrežice, komad po 60 para; tuljaca za plinske svjetiljke, komad po 40 para.

Josef Brosina ≈ Pola

Novost! Sprava za prišetudju plina (Gprreparaturanor). Prištedi 40% plina!

Preuzima u tu stroku zasnojajuđu radnje to jamči za jednoliku izvedbu i Joflinu cijenu.

Službeno ovlaštenu namještaj, vode i plina.